

EXP. 26/22

INFORME DE NECESSITAT DE LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS D'ASSISTÈNCIA TÈCNICA PER LA REDACCIÓ DEL PROJECTE EXECUTIU DE RENATURALITZACIÓ DEL REC COMTAL I ADEQUACIÓ D'UN CAMÍ PER A ÚS PÚBLIC ENTRE VALLBONA I TRINITAT VELLA (BARCELONA)

El Consorci del Besòs és una entitat amb caràcter d'ens local integrada pels Ajuntaments de Barcelona, Badalona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac, en els termes dels articles 57 i 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local i 269 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, que té com a finalitat garantir una unitat d'acció pública en el seu àmbit d'actuació territorial, orientada especialment a la formació del planejament urbanístic, la seva execució i conservació, així com a la prestació dels diversos serveis als ciutadans a l'entorn del Besòs.

L'Ajuntament de Barcelona juntament amb el Consorci del Besòs detecten la necessitat de renaturalitzar el Rec Comtal i adequar un camí per a ús públic entre Vallbona i Trinitat Vella a Barcelona.

El Rec Comtal és el principal actiu patrimonial de Vallbona. Aquesta infraestructura va néixer per portar aigua a les hortes de la ciutat i a les indústries medievals i, posteriorment, també es va aprofitar per cobrir les necessitats hídriques d'una població en creixement. La plana agrícola de Vallbona és l'única que es manté amb aquest ús dins el municipi de Barcelona. En l'actualitat encara és regada amb l'aigua del Rec Comtal a la finca anomenada "La Ponderosa", dedicada a la producció d'hortalisses de temporada.

Amb la voluntat de posar en relació i en valor les infraestructures d'aportació d'aigua a la ciutat i l'agricultura urbana al Besòs es proposa la creació d'un camí lateral al Rec Comtal que es configuri com un itinerari excepcional. El camí es planteja amb un ús per a vianants i bicicletes, amb un disseny còmode i segur, acompanyant-ho de vegetació per augmentar la confortabilitat dels vianants. Com a valor afegit a l'itinerari, es proposa el Rec Comtal com un refugi de biodiversitat que, juntament amb el tractament dels espais confrontants al Rec, conformarà un espai de gran valor ambiental en un entorn altament antropitzat.

L'itinerari també permet comunicar a peu i en bicicleta dos municipis, Barcelona i Montcada i Reixac. El camí culminarà un procés de transformació d'un dels carrers més importants de la ciutat de Barcelona, l'Avinguda Meridiana. L'itinerari pot convertir-se en el destí final d'excursions en bicicleta donada la nova configuració de la Meridiana, així com pel carril bici que transcorre el Parc Fluvial del Besòs. A mig termini, aquest itinerari podria connectar-se amb els camins fluvials de la resta de la conca del riu (esdevenint una xarxa d'uns 300 km) o amb les rutes d'àmbit nacional i internacional.

El Consorci del Besòs disposa de l'AVANTPROJECTE DE RENATURALITZACIÓ DEL REC COMTAL I ADEQUACIÓ D'UN CAMÍ PER A ÚS PÚBLIC ENTRE VALLBONA I TRINITAT VELLA (BARCELONA).

Així com dels següents documents per iniciar la redacció:

- PLA DIRECTOR DEL REC COMTAL, elaborat per l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.
- MANUAL D'APLICACIÓ DE CRITERIS D'INTERVENCIÓ I D'INTERPRETACIÓ DEL REC COMTAL, elaborat per BIMSA.
- TURISME: ELS CAMINS DE L'AIGUA (NEXT GENERATION EU I MARC DE FINANÇAMENT PLURIANNUAL 2021-27), elaborat pel Consorci del Besòs.
- PROJECTE EXECUTIU D'ESTRUCTURA. AMPLIACIÓ DEL PAS INFERIOR SOTA LA LÍNIA FERROVIÀRIA D'ADIF AL CARRER D'ORISTÀ (VALLBONA). DISTRICTE DE NOU BARRIS DE BARCELONA, elaborat per BIMSA.

Situació urbanística actual

El PGM estableix l'antic règim urbanístic de sòl urbanitzable programat (actualment, urbanitzable delimitat) per als sòls dels horts de La Ponderosa i el seu entorn. Les qualificacions de l'àmbit són de sistemes en la seva totalitat (7c, 3, 6b) establint-ne la condició de sistemes generals. Tot i que es qualifiquen com a equipament metropolità, els planejaments de rang superior no determinen la necessitat de cap equipament en aquest emplaçament.

El patrimoni relacionat amb les infraestructures d'aportació d'aigua existent a Vallbona té un valor molt important, sobretot si se'n pot fer una lectura global, relacionant tots els elements que el configuren. Ara per ara, es tracta d'espais que actualment es visiten de forma parcial i fragmentada i no existeix la possibilitat de visitar-los amb una programació conjunta i un relat únic.

L'àmbit d'actuació té un recorregut lineal sempre en relació amb el traçat del Rec Comtal, des del túnel del carrer Oristà a Vallbona fins als jardins de la casa de les Aigües a Trinitat Vella.

Aquest àmbit es divideix en sis trams:

El tram 1 va des del túnel del carrer Oristà fins a l'inici de la mitja lluna conformada per l'arribada del Pont de Castelldefels al barri. Aquest tram no és desenvolupa en l'avantprojecte per la seva imminent transformació a partir del projecte executiu "Ampliació del pas inferior al carrer Oristà" (Desembre 2021).

El tram 2 que va des de l'inici de la mitja lluna fins al Pont de la Vaca és de propietat municipal i està qualificat pel planejament com a equipament (7b).

El tram 3 que va des del Pont de la Vaca fins a la benzinera és de propietat municipal i està qualificat pel planejament com a equipament i zona verda (7c i 6b).

El tram 4 que va des de la benzinera fins a la carretera C17 és probablement de propietat privada, tot i que s'està investigant la titularitat. Està qualificat pel planejament com a protecció de

sistemes generals i sistema ferroviari (9 i 3). L'Avantprojecte recull dues alternatives per aquest tram de la que se'n escollirà una en funció del resultat de la recerca sobre la titularitat.

El tram 5 que va des de la carretera C17 fins als jardins de la casa de les Aigües és de propietat pública i està qualificat com a xarxa viària bàsica (5).

El tram 6 que va pel jardí de la Casa de les Aigües és de propietat pública i està qualificat pel planejament com zona verda (6b).

S'ha detectat una gran desconeixement de la ciutadania sobre l'existència, l'ús i el patrimoni que ha representat i representa el Rec Comtal per la ciutat. Per les seves condicions té un gran potencial com a punt d'interès turístic sostenible, tant des del punt de vista de relat compartit com des del punt de vista modal i mediambiental.

Per tot l'exposat es considera oportú la redacció d'un Projecte d'Execució que desenvolupi i detalli l'Avantprojecte, tenint en compte els següents objectius:

Objectiu principal

- Conformar un recorregut turístic sostenible pel barri de Vallbona que permeti conèixer el patrimoni històric-cultural i natural del barri en relació als elements de l'agricultura i de l'aigua i comunicar aquest territori amb el seu entorn.

Objectius específics

- Fomentar la mobilitat turística sostenible compatible amb el Pla de mobilitat de la ciutat.
- Fomentar la desconcentració territorial de l'activitat turística.
- Promoure la posada en valor de nous continguts basats en els valors diferencials de Barcelona com a destí.
- Posar en relació les diferents infraestructures de l'aigua a partir d'un relat comú.
- Possibilitar la comunicació a peu i en bici de Barcelona amb Montcada i Reixac i de Vallbona amb el seu entorn territorial.
- Fomentar el coneixement del patrimoni històric-arquitectònic i natural.
- Fomentar un refugi de biodiversitat al Rec Comtal.

En l'actualitat el Consorci del Besòs no disposa dels mitjans tècnics i personals en la seva plantilla per assumir la realització dels treballs tècnics assenyalats motiu pel qual es considera necessària la contractació d'aquests serveis d'assistència tècnica a una empresa externa mitjançant licitació per procediment obert.

Sant Adrià de Besòs, agost de 2022.

Joaquim Calafí Rius
Director Àrea de Serveis Tècnics